

Zondag 20 mei. Een historische dag voor Duyster. Dan is er, naar aanleiding van de vijfhonderste (!) uitzending van het Studio Brussel-programma, een extra lange aflevering die de ether wordt ingestuurd vanuit DOKarena in Gent. Een tomeloos weemoedige en oorverdovend zoete zondagavond waarbij concerten van Amatorski, Gravenhurst en Lanterns On The Lake niet mogen ontbreken, vonden samensteller Eppo Janssen en presentatrice Ayco Duyster.

RifRaf vroeg zich af of ze het naar haar vernoemde programma zou missen als het ooit stopt en belde Ayco op.

Ayco Duyster: "Ik zou het programma zeker missen. Duyster is mijn vaste zondagavondritueel. Het hoort echt bij mij. Het feit dat we het programma maken, pusht Eppo en mij om al die goede nieuwe muziek te blijven ontdekken. Het voelt niet aan als werken. Ik doe het supergraag. Hoe we het programma willen maken en welke muziek we draaien: daar hebben we al die jaren carte blanche in gekregen. Als er ooit een eind aan komt, dat zal vroeg of laat wel eens gebeuren, kunnen we sowieso terugblikken op een fantastisch parcours. Het is maar heel weinig programma's gegeven zo lang de ruimte te krijgen om te mogen bestaan. Of 1000 afleveringen halen, moeilijk is? Goh, dat weet ik niet. Dat kan ik echt niet voorspellen. We hebben er toch meer dan tien jaar over gedaan om aan 500 te geraken. *(lacht)* Ik wil me niet vastpinnen op 1000 uitzendingen."

Een niet-afgesloten eiland

Herinner je je nog de sfeer waarin twaalf jaar geleden begonnen zijn?

Ayco: "Ja, heel goed zelfs. Op zondagavond was er een traditie van reisprogramma's en praatprogramma's. In januari 2000 kwam die avond vrij en kreeg Lieve De Maeyer de opdracht met iets nieuws te beginnen. Zij heeft Eppo en mij samenbracht. En het was meteen duidelijk dat we wilden focussen op muziek en vooral op muziek van kleinere bands en indie-labels: die dingen die je tot dan toe niet veel hoorde op de radio. Zeker overdag niet."

Het eerste jaar hebben we nog wat gezocht naar de juiste toon en sfeer. In het begin hebben we geprobeerd gasten met hun eigen platenkeuze aan bod te laten komen maar uiteindelijk zijn we toch redelijk snel uitgekomen op de formule - tussen haakjes - die we nu nog altijd gebruiken. *(lacht)* Het belangrijkste daarbij is de focus op de muziek, de flow en de opbouw. En de juiste sfeerzetting met jingles en informatie. Het concept van het programma is nu niet anders dan toen. Er zijn natuurlijk wel massa's nieuwe groepen bijgekomen. We proberen goed te volgen wat ons aanspreekt. In die zin is de playlist nu anders en gevarieerder dan in de beginjaren."

Er lijkt nog geen sleet te zitten op de formule?

Ayco: "Zolang er genoeg fijne nieuwe platen uitkomen in die genres die ons interesseren, er voldoende respons is van het publiek en Eppo en ik voelen dat we het nog altijd even graag doen, gaan we met plezier door. *Doen we verder?* Die vraag stellen we onszelf ongeveer twee keer per jaar. Aan het eind van het seizoen in juni en rond de jaarwisseling. Dat heeft ook te maken met de halfjaarlijkse programmaschema's."

'Duyster begint nu een uur eerder dan vroeger. Dat was eigenlijk niet echt onze keuze. Het was een praktische regeling omdat Jan Van Biesen, het nethoofd van Studio Brussel, heel graag opnieuw een metalprogramma in het zendschema wou. Ik was daar zelf ook een voorstander van omdat ik vind dat metal ook een genre is dat zijn plek verdient op Stubu. *(Ayco presenteerde vroeger de StuBru-programma's Metalopolis en De Bom, bvm)* Ik had er geen probleem mee een uurtje naar voor te schuiven."

Duyster blijft sowieso een mooi apart eiland op Studio Brussel met een eigen gezicht.

Ayco: "Ik voel een grote verwantschap met Select dat gemaakt wordt door Kirsten Lemaire en Philippe Cortens. Ze zenden ook uit tussen negen en elf uur 's avonds en gaan ook altijd op zoek naar nieuwe muziek. Ze zitten ook wel echt in die indie-vijver. In de beginjaren zat Duyster helemaal in een niche-niche. Nu is de afstand met de dagprogramma's voor mij gevoelsmatig iets kleiner geworden hoewel we er nog altijd van uitgaan dat we nieuwe kleine bands moeten blijven draaien. We gaan zelf niet speciaal op zoek om het programma toegankelijker te maken maar als bepaalde groepen doorgroeien naar een groot publiek is het wel meegenomen dat je niet op een geïsoleerd eiland zit. Het eiland op zich is wel oké maar je mag niet afgesloten zitten. Ik hoop ook altijd dat toevallige luisteraars zich aangesproken voelen door groepen en muziekgenres die ze niet kennen. Duyster mag geen sekte zijn."

Duyster heeft wel veel rabiate fans die helemaal gefocust zijn op de muziek die jullie draaien.

Ayco: "Die groep verandert natuurlijk wel maar het is dankzij die hele trouwe groep luisteraars en de

goede feedback die we altijd gekregen hebben dat we een goede reputatie hebben kunnen opbouwen. Het feit dat er mensen ons op de voet volgen - fanatiek zou ik ze niet noemen - heeft zijn weerklank. Als je alleen in de woestijn staat te roepen dat je programma echt wel goed is, dan kom je niet ver. We zijn de mensen die zo trouw, zo vaak en al zo lang naar ons luisteren heel erg dankbaar."

Intussen zijn er drie Duyster-compilaties uitgebracht met essentials en live-sessies. Zijn er plannen voor een vierde verzamelaar?

Ayco: "Ja, die zijn er. We hadden al eerder een vierde compilatie willen uitbrengen maar door persoonlijke agenda's - ik heb kinderen gekregen en Eppo heeft het druk met Pukkelpop - was het niet prioritair. De plannen zijn nu weer concreet maar we zijn afhankelijk van de timing van de andere releases die Studio Brussel uitbrengt (*De Afrekening, De Maxx...*, *bvm*) en de platenfirma waarmee we samenwerken. We hebben op dit moment veel goede sessies en nieuwe namen die we willen verzamelen maar ik kan er geen datum op plakken. We zijn er mee bezig en hopen dat er dit jaar nog een compilatie verschijnt."

Op de site van Duyster (duyster-online.be) staat de top-100 van de luisteraars. Wat is voor jou de nummer 1 van de voorbije 12 jaar?

Ayco: "O, moeilijke vraag *(lacht)*. Dat verandert constant en we draaien verschillende genres in Duyster. Als ik denk aan pure singer-songwriters dan antwoord ik 'I See A Darkness', het meest classic album van Bonnie 'Prince' Billy. En qua band: Sigur Rós. Dat blauw plaatje met de embryo op de hoes (*'Ágætis Byrjun'*, *bvm*) zal me altijd bijblijven: dat was zo eigen en zo anders. Om de zoveel jaar komt er een vernieuwend geluid of een bepaalde stem naar voor. Antony en Sufjan Stevens vind ik ook geweldig. De groep die mij misschien het nauwst aan het hart ligt - en dan vind ik het heel moeilijk om er één album van te kiezen - is toch wel Low. De mensen van Low zijn ongelooflijk warm en integer en ze maken consequent heel goede platen. Ik heb ook nog nooit een teleurstellend concert gezien van Low. Het is een groep met een heel uitgebreide discografie die doorheen de jaren altijd is blijven verrassen en bekoren. Ik hoop Low deze zomer op Cactus te zien. Ik raad het iedereen aan te gaan. Cactus heeft trouwens een heel mooie affiche."

Duyster stipt jaarlijks altijd essentiële platen aan. Het jaar is nog jong maar welke plaat uit 2012 schiet er voor jou nu al uit?

Ayco: "Daar heb ik eigenlijk nog niet zo over nagedacht. Als ik nu snel iets moet zeggen, dan kies ik voor Perfume Genius. Ik was niet helemaal mee met zijn eerste plaat maar dat tweede album, *'Put Your Back 2 It'*, heeft het voor mij wél gedaan. Die muziek heeft me gepakt. Perfume Genius springt er toch wel bovenuit. Maar er is veel, hè. Alles wat in Duyster aan bod komt, vind ik goed. Als we het over albums hebben, zou ik graag wat meer tijd willen doorbrengen met platen. Dat is soms wat moeilijk tegenwoordig. De stroom van bands en releases is zo groot. Individuele nummers geef je tijd, maar albums te weinig."

ON STAGE

20 mei: Duyster 500 met Gravenhurst, Amatorski en Lanterns On The Lake @ DOKarena, Gent (org. Democracy)